

Ministerstwo Sprawiedliwości

Rada do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

Załącznik nr 4

do Protokołu z 2. posiedzenia (pierwszego roboczego)

Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

dn. 13 maja 2025 r. w Warszawie,

Ministerstwo Sprawiedliwości, Aleje Ujazdowskie 11

Uchwała nr 4/2025

Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

z dnia 13 maja 2025 roku

w sprawie rekomendacji nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2001 Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie podniesienia wysokości rekompensaty dla sędziów społecznych [ławników] biorących udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych, za jeden dzień pełnienia obowiązków sędziego społecznego.

§ 1

Na podstawie §2 ust. 3 Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 marca 2025 w sprawie Powołania Rady do spraw ławników przy Ministrze Sprawiedliwości oraz § 2 ust. 3 Regulaminu Pracy Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości Rada uchwala rekomendację nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2001 Prawo o ustroju sądów powszechnych poprzez zmianę treści Art. 172. § 4:

Stan obecny:

Art. 172 §4. Wysokość rekompensaty dla ławników biorących udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych, za jeden dzień pełnienia obowiązków ławnika, wynosi 2,64% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c.

Stan rekomendowany:

Art. 172 §4. Wysokość rekompensaty dla ławników biorących udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych, za jeden dzień pełnienia obowiązków ławnika, wynosi 4,5% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c.

Prof. UAM dr hab. Piotr W. Juchacz

Przewodniczący Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości

Załącznik do Uchwały nr 4/2025: Uzasadnienie

Uzasadnienie do Uchwały nr 4/2025
Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości
z dnia 13 maja 2025 roku

w sprawie rekomendacji nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2001 Prawo o ustroju sądów powszechnych w zakresie podniesienia wysokości rekompensaty dla sędziów społecznych [ławników] biorących udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych, za jeden dzień pełnienia obowiązków sędziego społecznego.

Zgodnie z ustawą z 27 lipca 2001 roku p.u.s.p. ławnicy za udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych otrzymują rekompensatę.

Zgodnie z „Art. 172. § 1. Pracodawca zatrudniający ławnika jest obowiązany zwolnić go od pracy na czas wykonywania czynności w sądzie.

§ 2. Za czas zwolnienia od pracy ławnik zachowuje prawo do świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia.

§ 3. Ławnik otrzymuje rekompensatę pieniężną za czas wykonywania czynności w sądzie, którymi są: udział w rozprawie lub posiedzeniu, uczestnictwo w naradzie nad wyrokiem, sporządzenie uzasadnienia lub uczestnictwo w posiedzeniu rady ławniczej, jeżeli został do niej wybrany.

§ 4. Wysokość rekompensaty dla ławników biorących udział w rozpoznawaniu spraw w sądach powszechnych, za jeden dzień pełnienia obowiązków ławnika, **wynosi 2,64 % podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego**, o której mowa w art. 91 § 1c.”

Art. 91. § 1c stwierdza, że „Podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672), z zastrzeżeniem § 1d.”

W Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 sierpnia 2024 roku w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2024 roku stwierdzono, że „Na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672 oraz z 2024 r. poz. 834 i 858) ogłasza się, że przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2024 r. wyniosło 8038,41 zł.”

W konsekwencji zgodnie z Art. 172. § 4. obecna wysokość rekompensaty wynosi 2,64% od kwoty 8038,41 zł, czyli **212,21 zł**.

Warto także dodać, że zgodnie z art. 13 pkt. 5 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 226, 232) rekompensaty dla

ławników są opodatkowane, a czas pełnienia funkcji ławnika nie jest wliczany do okresu zatrudnienia.

Zdaniem Rady do spraw Ławników przy Ministrze Sprawiedliwości obecna wysokość rekompensaty jest zbyt niska i nie spełnia swojej funkcji w postaci pokrycia strat finansowych obywatela pełniącego funkcję ławnika w sądzie powszechnym związanych z utratą wynagrodzenia za jeden dzień pracy podczas wykonywania czynności w sądzie.

Rada w ramach przeprowadzonej dyskusji rozważyła różne punkty odniesienia dla obliczenia właściwej i spełniającej swoją funkcję wysokości rekompensaty i przyjęła, że najodpowiedniejszy punkt odniesienia stanowi *wysokość wynagrodzenia za jeden dzień roboczy obliczona od przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej*. Rada uznała jednak za właściwe pozostawienie dotychczasowego sposobu wyliczania wysokości rekompensaty jednocześnie rekomendując podniesienie współczynnika jej obliczania z obecnych 2,64% podstawy ustalenia wynagrodzenia sędziego, **do wysokości 4,5% podstawy ustalenia wynagrodzenia sędziego**, o której mowa w art. 91 § 1c. Wysokość obliczonej w ten sposób rekompensaty obecnie w przybliżeniu odpowiada przyjętemu przez Radę punktowi odniesienia.

[oprac. PWJ]